

Sygn. akt VU 315/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Marcin Wojciechowski

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku T. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 26 stycznia 2015 r. sygn. (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy T. M. prawo do emerytury od dnia (...) 2014 roku;**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz wnioskodawcy T. M. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt V U 315/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 stycznia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy T. M. prawa do emerytury z uwagi na brak wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych.

Odwołaniem z dnia 10 marca 2015 roku wnioskodawca wniósł o zmianę powyższej decyzji i przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania, podnosząc brak udokumentowania 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu podkreślił, iż sporny okres, tj. od dnia 1 września 1969 roku do dnia 31 sierpnia 1972 roku, nie mógł być zaliczony do stażu pracy w warunkach szczególnych, bowiem wnioskodawca będąc w tym czasie uczniem nie mógł wykonywać pracy w warunkach szczególnych w pełnym wymiarze z uwagi na konieczność uczęszczania na zajęcia szkolne.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca T. M., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 11 grudnia 2014 roku wniosek o przyznanie emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt o emeryturę)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący 29 lat, 3 miesiące i 16 dni, w tym 12 lat i 15 dni w szczególnych warunkach.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 26 stycznia 2015 roku k. 23 akt o emeryturę, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach –duplikat - z dnia 1 sierpnia 1999 roku k. 18 akt o emeryturę oraz k. 4 akt kapitałowych, umowa o pracę z dnia 1 września 1972 roku akta osobowe)

Wnioskodawca złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa. Nie pozostaje w stosunku pracy.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt o emeryturę)

T. M. w okresie spornym, tj. od dnia 1 września 1969 roku do dnia 31 sierpnia 1972 roku, był zatrudniony na podstawie umowy o naukę zawodu w szkoleniu podstawowym (wewnątrzzakładowym) w Drukarni (...) na stanowisku maszynisty maszyn typograficznych arkuszowych. W tym okresie wnioskodawca był również uczniem (...) Szkoły Zawodowej dla (...) w C.. Była to praca w charakterze przyuczenia zawodowego, po 7 godzin dziennie od 7 do 14 w szkodliwych warunkach. Wnioskodawca często pracował również w godzinach nadliczbowych (2-3 godziny) oraz w niedziele w ramach „czynu społecznego”. W pierwszym roku pracy ubezpieczony 1 dzień w tygodniu spędzał na zajęciach teoretycznych w ramach zajęć szkolnych, pozostałe 5 dni pracował w drukarni. Na trzecim roku nauki wnioskodawca pracował już cały tydzień. Jego pensja w tamtym czasie oscylowała w granicach 720 zł łącznie z premią. Praca wykonywana była w szkodliwych warunkach – przy dużym natężeniu hałasu oraz w pyłe z farb i papieru (farby wykonywane były na bazie ołowiu). Wnioskodawca pracował na maszynach drukujących pod nadzorem instruktorów.

Pracodawca pracował w godzinach nadliczbowych. Regułą była praca 2-3 godziny dziennie dłużej. Dodatkowo pracownicy pracowali często w niedziele w ramach „czynów społecznych”

(dowód: świadectwo pracy – duplikat - z dnia 1 sierpnia 1999 roku k. 18 akt o emeryturę oraz k. 4 akt kapitałowych, umowa o pracę z dnia 1 września 1969 roku k. 15-16 akt o emeryturę oraz akta osobowe, zeznania świadka J. B. protokół rozprawy z dnia 14 stycznia 2016 roku nagranie od minuty 3:07 do minuty 10:33 k. 27v oraz zeznania wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 14 stycznia 2016 roku nagranie od minuty 13:29 do minuty 19:16 k. 27v-28)

ZUS decyzją z dnia 29 kwietnia 2014 r. przyznał T. M. z tytułu częściowej niezdolności do pracy prawo do renty do dnia 30 kwietnia 2017 roku.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 29 kwietnia 2014 roku k. 296 akt o rentę)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 748) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany piętnastoletni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca miał wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, w dniu wydania decyzji ZUS miał ukończone 60 lat i nie jest członkiem OFE.

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku w sprawie o sygn. akt II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy w ramach przyuczenia zawodowego w Drukarni (...) w C. w okresie od dnia 1 września 1969 roku do dnia 31 sierpnia 1972 roku był niesporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach emerytalnych i osobowych. Spornym pozostawał wymiar pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w tym okresie tj. czy była to praca wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy z uwagi na fakt, iż wnioskodawca w tym samym czasie pobierał naukę zawodu w (...) Szkole Zawodowej w C..

Wobec powyższego na wnioskodawcy, zgodnie z treścią art. 6 k.c., spoczywał ciężar wykazania pracy w pełnym wymiarze czasu pracy przewidzianym na tym stanowisku. Wnioskodawca sprostą temu obowiązkowi.

Czas pracy wnioskodawcy Sąd ustalił w oparciu o spójne i logiczne, a co za tym idzie wiarygodne zeznania świadka J. B., który w spornym okresie pracował razem z T. M., a zatem posiadał szczegółową wiedzę na temat jego codziennej pracy i obowiązków oraz o zeznania samego wnioskodawcy i wreszcie dokumentację zgromadzoną w jego aktach osobowych. Zeznania świadka ani wnioskodawcy nie były kwestionowane przez organ rentowy. W spornym okresie świadek J. B. pracował na takim samym stanowisku co wnioskodawca i miał ten sam zakres obowiązków, a zatem dysponował bezpośrednią i szczegółową wiedzą co do wykonywanych obowiązków oraz wymiaru czasu pracy.

Z zeznań świadka wynika, że T. M. był zatrudniony na podstawie umowy o naukę zawodu w szkoleniu podstawowym (wewnątrzzakładowym) w Drukarni (...) na stanowisku maszynisty maszyn typograficznych arkuszowych. W tym okresie wnioskodawca był również uczniem (...) Szkoły Zawodowej dla (...) w C.. Wnioskodawca wykonywał pracę w ramach przyuczenia zawodowego, po 7 godzin dziennie od 7 do 14 w szkodliwych warunkach. Taki sam wymiar czasu

pracy mieli pozostali pracownicy. Wnioskodawca często pracował również w godzinach nadliczbowych (2-3 godziny) oraz w niedziele w ramach „czynu społecznego”. W pierwszym roku pracy ubezpieczony 1 dzień w tygodniu spędzał na zajęciach teoretycznych w ramach zajęć szkolnych, pozostałe 5 dni pracował w drukarni. Suma tygodniowego czasu pracy powoda przekraczała tygodniowy wymiar czasu pracy. Na trzecim roku nauki wnioskodawca pracował już cały tydzień z uwagi na fakt, iż program kształcenia nie przewidywał lekcji w ostatniej klasie.

Wobec powyższego, w ocenie Sądu, skarżący wykazał zeznaniami świadka, iż wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w szczególnych warunkach przez łączny czas przekraczający 15 lat.

Biorąc pod uwagę, iż wnioskodawca w dacie wydania zaskarżonej decyzji spełnił jednocześnie pozostałe wymagane przepisami rozporządzenia warunki, to jest osiągnął wiek emerytalny (60 lat) oraz wymagany okres zatrudnienia (25 lat), należy uznać, że wydana przez organ rentowy decyzja jest błędna, a żądanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie.

Dlatego też na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia (...) 2014 roku, tj. od dnia osiągnięcia przez wnioskodawcę wymaganego wieku emerytalnego.